

gennemført en gennemgribende Forandring og Forbedring i vort Lands offentlige Læge- og Apotekervæsen. Jeg er fuldstændig enig med Flertallet i, at man for at naa til en tilfredsstillende Ordning af Apotekervæsenet maa ophæve de saakaldte reelle Privilegier, idet disse ville være en meget stor Hindring for gennemgribende Forbedringer paa dette Omraade. Hvorledes skal nu denne Afløsning gaa for sig? Den kan, som den ærede Ordfører allerede nævnte, gaa for sig paa forskellige Maader. Man kan saaledes, som Kommissionens flertallet har ment, afløse Privilegierne ved at betale deres fulde Værdi; men det er jo meget omtvisteligt, om disse saakaldte reelle Privilegier virkelig ere en Ejendomsret i den Forstand, Kommissionen har taget det. Og saa kan jeg ikke indse, der vil være nogen Grund for Staten til at gaa ind paa en saadan Afløsning. Men man kan ogsaa gaa den Vej, at man giver Apotekernæringen fri. Hvis man gjorde dette, vilde Betydningen af reelle Privilegier falde bort af sig selv. Men denne Form for Afløsningen er sikkert heller ikke saa overvættens heldig, idet man da kommer ind paa en fuldstændig fri Konkurrence paa Apotekervæsenets Omraade, og en saadan fri Næring paa dette Omraade vilde næppe være at anbefale. Der vilde være forskellige Ulemper derved, som sikkert vilde blive betydelige, selv om man vilde, som den ærede Ordfører nævnte, indrette Kontrol med Apotekerne. Man vilde løbe den Risiko at faa daarligere Medicin end nu. Det er heller ikke utænkeligt, at Prisen paa Medicin vilde gaa noget til Vejs. Altsaa denne Maade at faa de reelle Privilegier afløste paa kan jeg for mit Vedkommende ikke gaa med til. Der er endnu en tredje Maade, som er bleven nævnt af Apotekerkommissionen, nemlig at efter en vis Aarrækkes Forløb skulde de reelle Privilegier bortfalde uden Erstatning. Jeg tror, at her er den Vej, man burde gaa for at komme af med disse Privilegier. Der er ganske vist sagt, at det ikke vilde være rigtigt at gaa hen og tage en Mands Ejendom fra ham paa denne Maade, men da det som før sagt er stærkt omtvistet, hvorvidt et Privilegium er Ejendom i den Forstand, i hvilken man i Almindelighed tager Ejendom, altsaa i den Forstand, som Grundloven tager den, og da man over for Møllerne har brugt akkurat den samme Fremgangsmaade, finder jeg det naturligt, at man

gaar den Vej, at altsaa efter en kortere eller længere Aarrække — nogle Aar spille jo ingen Rolle her — skulle Privilegierne bortfalde. Det er jo sikkert, at hvilken af disse tre Veje man vil gaa, vil man blive af med Privilegierne, men jeg tror; at den sidstnævnte Fremgangsmaade er den heldigste og lempeligste for Staten og ogsaa efter min Opfattelse den forholdsvis lempeligste for Apotekerne.

Men hvad vil man nu naa, dersom den ærede Minister følger Flertallet og fremlægger et Forslag, hvorved vel de reelle Privilegier ophæves, men Tilvirkningen og Forhandlingen af Medicin vedblivende kommer til at ligge i private Hænder? Jeg tør ikke bestride, hvis man gik dertil, vilde der være naaet ganske betydeligt mere end ved det Forslag, vi i Øjeblikket have fremme, men at dette skulde være det heldigste paa dette Omraade, kan jeg ikke tiltræde. Jeg tror, at dersom man vilde følge mit Forslag, saa at vi fik et Forslag til Lov, hvorved Samfundet selv overtog Medicinens Tilvirkning og Handelen med Medicin, vilde man ikke alene faa den største Betryggelse med Hensyn til Medicinens Godhed, men man vilde ganske sikkert kunne faa den for ca. $\frac{1}{3}$ af, hvad den koster nu. Jeg skal saaledes nævne, at i Kjøbenhavns Kommunes Budget for Aaret 1883 findes en Beretning fra Kommunehospitalet, som selv tilvirker sin Medicin, om Udgiften til denne Tilvirkning i de nærmest foregaaende 11 Aar, og sammenholdes denne Udgift med, hvad det samme Kvantum vilde have kostet, dersom det skulde være betalt efter almindelige Apotekertakster, viser det sig, at Udgifterne til Medicin paa Kommunehospitalet i Gennemsnit har andraget $8\frac{1}{3}$ Øre pr. Sygedag, medens det samme Kvantum Medicin, betalt efter almindelige Apotekertakster, vilde have kostet $26\frac{1}{4}$ pr. Sygedag. Man vil heraf se, at dersom Samfundet selv overtog Medicinens Tilvirkning, vilde man kunne levere Medicinen meget billigere, end Apotekerne kunne gøre, og man vil samtidig have den største Sikkerhed for, at den bliver saa god som overhovedet muligt. Jeg kan kun beklage, at det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Høegh-Guldberg) erklærede, at han ikke kunde følge mig, og at han ikke kunde gaa med til, at Staten selv overtog Tilvirkningen af Medicinen. Det er dog ikke altid, det ærede Medlem har indtaget dette Standpunkt. Vi have for ikke saa længe siden været enige om, at dette var det bedste paa dette Omraade. Jeg beklager,